Ն: 140 ՔԵԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԷԼ 22 ԲԷՆՃՇԷՄՊԻՀ 1877

ԹԻՖԼԻՍԱՆԼԻ ԷՖԷՐԵՐ

ԱՊՈՆԷ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

ՍԹԱՄՊՈԼ ԻԶԼԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 250 ղրուշ
Ալթը այլըգ . . . . . 130 »
Իւչ այլըգ . . . . . 70 »
Դայիմէ 160 ղուրուշ հիսապիյլէ։

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻԶԼԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 350 ղրուշ
Ալթը այլըգ . . . . . 170 »
Իւչ այլըգ . . . . . 90 »
Դայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիյլէ։
Բօսթա իւճրէթի տախիլ տիր։

Մէմալիքի էճնէպիյէտէ վէ գայիմէ թէտավիլ իթմէյէն վիլայաթտա, ապոնէ պէտելի վէ եախօտ բօսթա իւճրէթի, սիրքէյի խալիսէ օլարագ ախզ օլունաճագ տրը։

1 ղրուշլուգ գայմէ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵՎ ԵՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իչուն

1 ինճի վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 ղր.
3 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 6 »
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Դայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյլէ։

Իթթիր. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ օլան իլանաթքն պէհէր սաթրը իչուն,

2 ինճի վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղր.
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապիյլէ։

Մէվատտը Նաֆիայա տայիր մուպահասաթ մէճճանէն գապուլ օլունուպ, պիլ իֆթիխար տէրճ իտիլէճէք տիր։

1 ղրուշլուգ գայմէ

Իտարէխանէսի Սթամպօյտա Ֆիւրքճի խանընտա նումէրօ 7 տէ վէ Մաքպասը եիճէ մէզքիւր խանտա նումէրօ 26 տա տրը։ — Ղազէթամըզա այիտ քեաֆֆեյի մէվատ հազգընտա, տօղրուտան տօղրույա իտարէխանէմիզտէ Տիգրան աղա Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունմասը յազըմ կէլճէկի կիպի, քեաֆֆեյի մեքեաթիպին տախի անրն նամընա կէօնտէրիյմէսի իգթիզա իտէր։

ԱՍԻԱՆԷ ԶԳ ՔԵԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԷԼ

ԵՈՒՆԱՆ

Սթամպօլ ղազէթասընն Աթինատաքի մուխպիրի մախսուսուտան 27 Քեանունի էվվէլ թարիխլու ալմըշ օլտուղու մէքթուպ հալը հաղբրա նազարէն ֆէվգէլատէ էհէմմիյէթլի օլտուղունտան այնէն թէրճէմէ վէ նագլ օլունտու։

Բլէվնանը Ռուսիա էլչինէ տուշտի յիւ կիւնտէն պէրու, պուրա ահալիսինին էֆքարը հարպճուեանէսի կիթտիքէ քէսպի չիտտէթ իտիյօր։ Օ վագթա գատար Սալթանաթը Սէնիյէ սէֆիրի Ֆօթիատիս պէյին իգամաթը սայէսինտէ հարպ մէն օլունապիլմիշ։ Եունան տհալիսի, հիւքիւմէթի տէհշէթլու պիր ուշուրումուն թա քէնարընա գատար սիւրիւքլէմիշ օլտուղու հալտէ միւշարիլէյհին զայրէթի հիւքիւմէթի հէր կէօնէ հարէքէթտէն իմթինա իթմէկէ իսքեաթ իտէպիլմիշ տիր։ Էլեէվմ իսէ հալ պիւսպիւթիւն տէյիշմիշ տիր։

Բլէվնայը զապթ իթմիշ օլան Ռուսիա տէվլէթի, պու կիւնքի կիւն թէքմիլ պիր միւլքիւ տահա ճէսիմ պիր հարպ տիւմանը իչինէ սալը վէրմէկէ չալըշըյօր։

Սըրպլարըն թէքրար մուհարէպէյէ պաշլամալարընա Եունանիսթանըն իսթիգլալընա թազէ պիր թէհտիտ նազարը-յլա պագըրըյօր Աթինատա։ Պու թէհտիտի Մօսգօֆլար տախի թէսահուպ իտիյօր։ Կազէթ տ'Այէմանը տիւնօր ղազէթասընն օլտուգճա բէսմի սուրէթտէ տէրճ իթմիշ օլտու միւսալէհէ շարթլարընտա Ռուսիանըն մագսատը լազըմ կէլտիյի հալտէ Եունանլըղը պիլէ եղէրէք Պալգան ահալիսինին մէնֆաաթլարընը մուհաֆաղա իթմէքտէն իպարէթ օլտուղու սէրահէթէն անլաշըլըյօր։

Շու հալտէ Ռում էեալէթլէրինին, տէվլէթի Ալիյէտէն զիատէ Մօսգօֆլար թարաֆընտան թազէիդ օլունաճաղընը Եունանլըլար սէզմիշ օլտուգլարընտան, սիլահտավրանպպ հիւքիւմէթին տէ մուավէնէթինի թալէպ իտիյօրլար։

Եունանլար տէվլէթի Ալիյէ իլէ հիչ օլմազսա էյի քէօթիւ պիր իթթիֆագ հուսուլինի մէմուլ վէ ֆագաթ մուզաֆֆէր օլան Ռուսիա տէվլէթինին, Եունանըն բօլիթիգաճա հայիզ օլտուղու իսթիգլալընն էն զիատէ միւմթէնի իւլ թաղէիր օլան հուգուգլարընա պիլէ սէքթէ իրաս իթմէսինտէն խավֆ վէ իհթիրազ իտիյօրլար։

Իշլէր պու մէրքէզտէ օլտուղու հիհէթլէ Աթինա ղազէթալարընն քեաֆֆեսի, քուվվէթլէրինին եէթիշմիյի գատար էվրօբայա պաղրբպ, չաղբրբպ, էվրօբանըն Եունանիսթանը Ռուսիանըն էլինէ պրագմիշ օլմասընտան տօլայը ֆէրեատալար իտիյօրլար։ Հաթթա բէսմի ղազէթանըն պիրի շեյլէ տէյօր։ «Պիզիմ պիր չարէմիզ վար ըսա, օտա, էն էվվէլ Թիւրքէ գարշը սիլահա տավրանարագ Եունան մէսէլէսինի էլէ ալմագ տըր, հիւքիւմէթ իսթէր բաղէ օլսուն իսթէր օլմասըն։ Պիր քէրէ էբիր, Մասէտուան, վէ Թէսալիա, (Թրհալա, Սէլանիք, Եանեա ճիհէթլէրի տիր) պիրտէն աեաղա գայգսալար, Եունան մէսէլէսի տէ Սլավ մէսէլէսի գատար էվրօբա տէվլէթլէրինին նազարը տրգդաթընը ճալիպ օլաճաղընտան Շարդ մէսէլէսինին թէսվիյէսի իչին ագտ օլունաճագ միւզաքէրաթտա, պիզիմ իշիմիզին տէ գաթիյէն թէսվիյէ օլունաճաղընտա շիպհէ եօգ տըր։

Պէր վէճհի պալա մուպահասատան անլաշըլըղը վէճհ իւզրէ, Ռուսիանըն զալիպ օլտուղու հալտէ սուչ ահտնամէսինէ, Եունանլըլարըն մէնֆաաթընա գարշը շարթլար վաղ իթմէսի հագգընտա օլան գօրգու տըր քի, պու կիւնքիւ կիւն Եունանլըլարը Թիւրքէ գարշը տէրհալ սիլահլանմաղա մէճպուր իտէյօր։

Պէօյէ տիւշմէնի ումումիյէ, վէ հաթթա Եունան մէնֆաաթընը իիսալ իթմէկէ տահա զիատէ մէյլի օլան պիր հիւքիւմէթ գարշը, ճէնկէշմէքտէ օլան պիր տէվլէթէ գարշը սիլահա տավրանմագ բօլիթիգասը նէ զարիպ բօլիթիգա տըր անլաշըլմամաղ։ Եունանլըլարըն մուհարէպէի հազրբէյէ տախիլ օլմաղա գաթիյէն գարար վէրմիշ օլտուգլարընա հիչ շիպհէմ եօգ տըր։

Շու հալ իսէ պիթմէքտէ օլան մուհարէպէի հազրբէնին պաշլանկըճը տէմէք տիր քի, պունտան հասըլ օլաճագ սէֆալէթ վէ զարարլրէթի տէ խաեալ իթմէք գապիլ տէյիլ տիր։

Հէմման հէր կիւն վիւքէլա ագտը մէճլիս իտիյօր, հաթթա իքի իւչ տէֆա տախի, գրալ սարայընտա, վէ գրալըն ըիեասէթի ալթընտա, բէք խաֆի սուրէթտէ հարպ մէճլիսի ագտ օլունտուղու մէրվի տիր։ Միւզաքէրաթը վագատէ նէ գարար վէրիլտիյի մէճհուլ իսէ տէ, Լշին սահիհ ճիհէթի շուրասը տըր քի, Եունան հիւքիւմէթի հազրբլանմագտա օլան վուգուաթը ճէտիտէյէ շիմտիլիք ֆիլիէն վէ ըէսմէն միւտախէլէ իթմէյիպ, եալընըզ Թէսալիա վէ Էբիր էեալէթլէրինտէ բէք ուսթալըգը սուրէթտէ հազրբլանմըշ օլան ըսեան ալամէթլէրինի կէօրիւր կէօրմէզ ասքէրին սիլահ վէ մուհիմմաթ իլէ օ թարաֆլարա ֆիրար իթմէկէրինէ կէօզ գաբաթաճագ տըր։ Պու պապտէ գրալիլէ վիւքէլա պէյնինտէ իթթիֆագը թամ վագթը տըր։ Ցէմէք օլուր քի ազ կիւնտէն իշ բաթլագ վէրէճէք տիր։

Կիրիտ իշլէրինին նէ բատտէտէ օլտուղու մալիմատիր։ Պուրա ղազէթալարը, ասըլարըն, պաղը մէվգբէրի զապթ իթմիշ օլտուղլարընը պէեան իտէյօրլար։ Էն զիատէ սահիհ օլան չէյ չու տըր քի, խայլը սիլահլը Կիրիտլիլէր, էրզագ վէ միւհիմմաթը հարպիյէ իլէ Դանտիայա կիթմէքտէ տիրլէր։

Էրզրում հագգընտա տէրճ իթմիշ օլտուղումուզ հավատիսլէր կէչէն բէնչէմտէ կիւնիւնէ գատարքի վուգուաթը չամիլ իսի։ Կէրչի հավատիսի մէզքիւրէ, մուֆասսալ սուրէթտէ տէյիլ իսէտէ, Էրզրումուն տիւշմէն էլինէ կէչմէսի խուսուսունտա շաեի օլան թէվաթուրու եալանա չըգարմըշ տըր։ Սա, ալաբզըմըզ հավատիս կէչէն բաղարա գատար օլան վուգուաթը նաթըգ օլուպ, եէվմի մէզպուրտէ պիլէ, Էրզրում իւզէրինէ պիր հիւճում իմարէսի կէօրիւմմէքտէ իմիշ։ Ճէնէրալ Լօրիս Մէլիգօֆ եօրթուլարը կէչիրմէք իչին Թիֆլիսէ կիթմիշ վէ քեանունի սանինին 22 ինճի կիւնիւ ավտէթի մուգարրէր պուլունմուշ օլտուղունտան, օ վագթա գատար Էրզրումէ պիր կէօնէ հիւճում իճրասը, մէմուլ օլունմայըպ, Ալէլ ումում քեանունի սանինին 23 ինճի կիւնիւ իճրա օլունաճագ զանն օլունույօր։ Մէլիգօֆուն եէկէնի մաեէթինտէքի սիվարիլէրիյլէ, Հինճ գազասընա տօպրու պիր քէշֆ իճրա իտիւպ խայլը էրզագ զապթ իթմիշ տիր։ Մումայլէյհ, Թէքման Թէբէլէրի իւզէրինտէ Մատրագ նամ գարիյէյէ գատար կէլմիշ օլտուղունտան, օվաեա էնիպ, Տէրզուկասօֆ վէ Քիշմիշօֆ գօլլարը իլէ պիրլէշճէէք տիր։

Լ. Հէրոլտ

—

Թրապուզոն բօսթասը Էրզրումտէն 20 քեանունի էվվէլէ գատար խապէրլէր կէթիրմիշ տիր։ Մուխպիրի մախսուսումուզ, Էրմէնիսթանտա, գէչէն շիտտէթի Ռուսլարը միւշքիւլաթա տուշար իթմէքտէ օլտուղունու պէյան իտէյօր, Էրզրումու մուհասէրէ իտէն Մօսգօֆ օրտուսու Քարստաքի մուհասէրէ էտէվաթ վէ լէվազիմաթընը հէնուզ նագլ իտէմմիշ օլտուղունտան, օ վագթա գատար Էրզրումէ պիր կէօնէ հիւճում իճրասը, մէմուլ օլունմայըպ, Ալէլ ումում քեանունի սանինին 23 ինճի կիւնիւ իճրա օլունաճագ զանն օլունույօր։ Մէլիգօֆուն եէկէնի մաեէթինտէքի սիվարիլէրիյլէ, Հինճ գազասընա տօպրու պիր քէշֆ իճրա իտիւպ խայլը էրզագ զապթ իթմիշ տիր։ Մումայլէյհ, Թէքման Թէբէլէրի իւզէրինտէ Մատրագ նամ գարիյէյէ գատար կէլմիշ օլտուղունտան, օվաեա էնիպ, Տէրզուկասօֆ վէ Քիշմիշօֆ գօլլարը իլէ պիրլէշճէէք տիր։

Ամբարի Ալի

—

Ամասիա 2 քեանունի էվվ.

Ճէնէրալ Գուրկօ Սոֆիա գաբուլ իտիլմէսինտէ Ռուսիա գէրգասը քեանունի էվվէլ 17 ինճի կիւնիւ, ազ պիր թէլէֆիլէ Արտանուշուն զապթընա մուվաֆֆագ օլմուշ տուր։

— Ինկիլիզ գարտինալը Մօրնինկ Ինկիլթէրրատան Բօմայա կիտէրքէն խասթա օլուպ Բարիստէ գալտրը վէ արթըգ Բօմայա կիտէմէյէճէյի տէֆա տէֆա ղազէթալէրաէ իլան օլմուշ իսէտէ, սոն խապէրլէրէ նազարէն միւշարիլէյհ Բօմայա վասլ օլմուշտուր։

Բարա հազրէթլէրի զարարսըզճա իմիշ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս

Լօնտրա 2 Քեանունի էվ.

Տէյլի Թէլէկրաֆ ղազէթասը, Ռուսիանըն ճէվապընա Ինկիլթէրրա տէվլէթինէ պիր հագարէթ նազարը-յլա պագմագտա իսէ տէ, Սթանտար, Մօրնինկ Բօսթ, Տէյլի Նիուզ վէ Թայմզ ղազէթալարը, պունուն մուղայիրի ֆիքրտէ տիրլէր։

(Ռուսիանըն Ինկիլթէրրայա վերմիշ օլտուղու ճէվապ Աժանս Հավաս գումբանեասընա հէնուզ վասըլ օլմամըշ տըր։)

Ինկիլթէրրատա պիր չօգ Միթինկլէր թօբլանըպ, սուլհու իլթիզամ իթմիշլէր տիր։

Բարիզ 2 քէղա

Միտհաթ բաշա հազրէթլէրի տիւն պուրայա մուվասէլէթ իտիպ պու կիւն Լօնտրայա կիտէճէք տիր։

Պիր թագըմ ղազէթալարը ազվիյաթընա ճէվապէն, ճէնէրալ Բօշպուէ նէչը իթմիշ օլտուղու մէքթուպունտա, վիւքէլայը սապըգէնին ուսուլու իտարէի հիւքիւմէթճէ նակէհանի պիր թէպէտիւլ (գու տ'էթա) իճրասը էֆքարընտա օլմատըղընը, վէ թէտարիքաթը հարպիյէ, մահզա միլքի մուհաֆաղա իթմէք մագսատընա մէպնի իտիկինի, պէեան իթմիշ տիր։

Վիէննա 2 քէղա

Տիւն Իմբէրաթոր հազրէթլէրի Գոնթ Անտրասիյէ Թուաղոն տ'Օր նշանընընն կրան գօրտօնունու իթթա իլչէտի։

ԱՐԱՐԱՏ ՕՐԱԹԵՐԹ

տէվամ իթմէտին տէյի, քէղա-լիք։ Պինայէն ալէյհ Էվրօբանրն պիղտէն, պաշգա հիչ պիր մաթ-լուպսու օլմայըպ տա, մաթլուպ պիր Գանունու էսասիտէն իպա-ըէթ տախի օլա, երինէ օնու պի-ղէ իպրամ իտէմէզ իտի։

Շու հալաէ Էւրոբա տէվլէթլէ-րի պիզիմ գանունու էսասիյի պիւրհան ատա իտէրէք, հագ-գըմբզտա Ռուսիայա պիր թէ-վասսիւթ իտէմէզլէր իտի։ Զիւն-քի Ռուսիա տէյէճէք տի քի, պագա եա իմհասը պիր տէվլէ-թին պի հագգըն վէ մէշրուէն եէտը իսթիյարընտա օլան պիր ուսուլա հիւքիւմէթի պէնիմ վէ սիղին մաթլուպլարընըզա նալ էմնիյէթ ատա իտէպիրսինիզ քի պէն տէ գապուլ իտէպիէյիմ։

Պէօյլէ աշիքեար պիր քիւչիւ-լիւյիւ Էւրոբատա գապուլ իտէ-ճէք, տէյիլ պիր գապլինէթ էլա էանա վէ տիբլօմաթ տախի պու-լունամազ հաթթա պիղի տախի քիւչիւք տիւշիւրմէմէք իչին, նօթամըզըն ատէմը գապուլինէ պունու աշիքեար աշիքեար սե-պէպ պէյան իթմէյիպ, պագա թէէվիլաթլա ճէվապ վէրտիլէր։

Պիր գանունու էսասի շիպգէհ-սիզ պիր միլքիւ էհեա իտէպի-լիր, վէ պիզիմ տախի անտէ իւ-միւտի գավիմիզ վար. լաքին պիր սէնէտէն պէրու պաշըմըզը տի-քիպ պունու Էվրօբա մաթլուպա-թընա գարշըլըգ կէօսթէրմէմիզ պէօյիւք պիր տիբլօմաթլըգ տէ-յիլ իտի. պունու տա թաֆսիլ իտէլիմ. շիպգէհսիզ գանունու է-սասի Էւրոբանրն մաթլուպուն-տան տահա զիատէ կէնիշ պիր ուսուլա մուհասինշումուլ տուր. վէ պու ճիհէթլէ Էւրոբանրն մաթ-լուպունու տախի չամիլ տիր, եա-նի Էւրոբանրն մաթլուպու տա պու գանունու էսասինին տախի-լինտէ էչինտէ տիր. պիզ թէվ էլ-տէն պունլարը թէֆրիգ վէ պիլ ֆիիլ իճրա իտիւպ տէ, պու իճ-րաաթը կէօսթէրէրէք տէյէպի-լիր իտիք քի իշթէ շունու իճրա իթթիք, վէ պու տա տէյիլ սի-զին մաթլուպունուզ, իլլա պիզիմ քէնտի գանունու էսասիմիզին տէ-քիատինտան օլտուզու իչիւն տիր, իմտի թէքրար տէրիզ պու-նու պէօյլէ տէյէպիլէյիտիք, իշ-պիթիւն պիւթիւնէ պաշգա տիւրլիւ օլուրուտու տէյի, զան-նը գավիմիզ վար. չիւնքի գա-նունու էսասի Էւրոբայա պիր թահիւա սայըլամայըպ, ֆագաթ իճրաաթը թահիւա սայըլապիլիր իտի։ Զիրա կէրէք Էւրոբայը վէ կէրէք Ռուսիայը պիզտէն պիր ալաճագը մագամընտա թուսա-պիլիր իսէք, պիր ալաճագը յա, պէն չիմտի հէր պօրճումու էտա իթմէյէ պիր ալա վէ սահիհ եօլ պուլտում տէմէքտէն իսէ, ալ սէն շու պօրճումու վէ պաշըմտան տէֆ օլ կիթ տէմէք տահա միւս-քիթ պիր ճէվապ տըր զանն ի-տէրիզ։

Ի-քինճի սէպէպ, խասմիմիզ ումում գավանիյնի էսասիյէյ խասիմ պիր տէվլէթ օլտուզընտան պունու գանունու էսասի իլէ իս-կէնթա գալգըշմագ նէ միւշքիլ պիր զահմէթ տիր, խայալ օլու-նապիլիր մի. թըպգը պիր ատա-մընը, եէեէմէյէճէյի վէ ազգընա գօյամայաճաղը պիր թաամ իլէ գարնընը տօյուրմայա չալըշմայա պէնզէր։

Ինչթէ պուրալարը եանի պու կիպի թէճրիպէլէր պիզիմ տիբ-լօմասիամըզա Էւրոբաճա պիր գուսուր ատտ օլունմագտա իսէ տէ պու գուսուր տահա պէօյիւք պիր գուսուրտան նէչաթ իթմէք-տէ օլտուզունտան, պիր գաչ չէյ տէ օնուն իւզէրինէ սէօյլէեէրէք, պու պէնտիմիզի խիթամ իտէրիզ։

Մալիւմ տիւր քի, հէր տէվ-լէթին տիբլօմասիասը, օ տէվլէ-թին ումուրու խարիճիյէսի նէ-զարէթինտէն թէքէվվիւն իտէր։

Պու նէզարէթ, պիր տէվլէթին տէվայիրի ալիյէյի պայըրէսինտէն հիչ պիրի իլէ մուզայէսէ օլունա-մազ, հէմ տէ պու սէպէպ մէպ-նի տիր քի, Էվրօբա խարիճիյէ նազըրլարը սըգ սըգ տէյիչտիրիլ-մէզ, չիւնքի պու նէզարէթի սըգ սըգ թէպտիլ իտէն տէվլէթլէրին նէ սաղլամ պիր բօլիթիգասը նէ տէ միւսէլլէմ պիր տիբլօմասիասը օլապիլիր։

Հէր հանկը տէվլէթին թէվ-ճիհաթ վէ թէչրիճաթ գույու-տաթընա պիր աթթը նազար իթ-սէք, անլէրին էն զիատէ մէս-նէտնիչին օլան էվվիայը ումուր-լարընը խարիճիյէ նազըրլարը օլ-տուգլարընը աչիքեար կէօրէպի-լիրիզ։ Հէլէ Ռուսիայա կէլինճէ ալթմըշ սէնէտէն զիատէ պիր ու-զուն միւտտէթ զարֆընտա, նէ-սէլրօտ իլէ կօրչագօֆ կիպի եալը-նըզ իբի խարիճիյէ նազըրը պու-լապիլիրիզ. վէ նասըլ քի պաշգա տէֆա տախի տէրմէյան իթմիչիզ Ռուսիա տիբլօմասիասընընը Էվրօ-բատա օլան նուֆուզ վէ թէֆալ-վիւգիւ, պու մէսնէտին տէվա-մընտան պաշգա պիր սէպէպ համլ օլունամազ։ Թայլերրան, Մէթէրնիք, Գավուր, Պիզմարգ, Անտրասի նայիլ օլտուգլարը պունճա չէրէֆ վէ չէօհրէթի անճագ թուլ միւտտէթ մէսնէտլէրինտէ միւտավիմ օլմալէրի սայէսինտէ է-տինէպիլմիշլէր տիր, վէ չիւնքի այնը սէպէպին այնը էսէր հասըլ իտէճէյի գապուլու ամմէ օլան պիր գազիյէ տիր. պիզտէ տէ պէօյլէ պիր սէպէպտէն պէօյլէ պիր էսէր հասըլ օլաճաղընա տա-յիր հիչ շիւպհէ օլունմազ։

Ս ՎԱՐԴԱՆ.

Ամի իւզ ղիքը հավատիս, թայ-մըզտա մուհարբէր իսէ տէ, եա-լընըզ թօհաֆլըզը իչիւն ղազէթա-մըզտա տէրճ իթմիշիզ։

Բարիս 16 քեանունի էվվել.

Ռուսիա տէվլէթի Մէնտէլշօհն նամ պիր Ալման պանքէր գում-բանեասը իլէ օթուզ միլիոն մարգ-լըգ (պիր պուչուգ միլիոն լիրա-տան զիատէ) պիր խթիգրազ իթ-միշ իտի, նըսֆը բէշին վէ նըսֆը տա իսթէրսէ ալմագ վէ իսթէրսէ ալմամագ շարթը իլէ։ Գունուն նըսֆը օլան օն պէշ միլիոն մարգ Ռուսիա մալիյէ նազըրընա թէսլիս օլունտու իսէ տէ, մուախխարէն նըսֆը տիկէրինի մումահիլէյհ շիմ-տի գապուլ իթմէք իսթէմէյօր իմիշ։

Պունու Մէնտէլշօհն գումբան-եասը իլան իթմիշ օլտուզունտան հէր քէս պունտան արթըգ Ռու-սիա տէվլէթի մուհարէպէյէ տէ-վամ իթմէք իսթէմէյօր ահքեա-մընը իսթիխրաճ իթմէքտէ տիր. չիւնքի իլերիտէ եիւզտէ օն իքի իլէ միւհթաճ օլաճաղը պիր բա-բայը շիմտի եիւզտէ սէքիզ իլէ պուլմուշ իքէն, գապուլ իթմէ-մէսի պունտան պաշգա պիր սէ-պէպ համլ օլունամայօր։

— Էվրօբանրն էն պէօյիւք վէ էն աղըր նըշանլարընրն պիրի թ... ջ՝ ... նըշանը տըր քի, ալթուն-տան մումուլ օլարագ, էթի սօ-յուլմուշ պիր գօյուն տէրիսի ըէս-մի տիր, վէ պիր աղըր ալթուն կէրտանլըգա էքսէրիյա հիւքմ-տարանրն պօյնունա թաալիգ օ-լունուր։

Մալիւմ օլան ցօն Գարլսսուն պէօյլէ պիր ճիւմլէտէն աղըր վէ ղայէթ զիյգըյմէթ կէրտանլըղը օ-լուպ, պու տէֆա Իթալիայա սէ-յահէթինտէ պու կէրտանլըգ սըր-գաթ օլունուպ, եալընըզ մահ-ֆազասը պըրաղըմըզ տըր։ Պու կէրտանլըգ 1430 սէնէսինտէ եա-բըլըպ, պու նըշանրն ժուճիտի օ-լան Ցիւք տը Պուրկունէրընրն պօյ-նունա թագտըղը նըշան իմիշ, վէ օլ ճիհէթլէ բէք անթիգա պիր շէյ իմիշ։

Լա Թիւրքի ղազէթասը 13 քեանունի էվվել Թարիխիյլէ Էր-զրում մուխպիրի մախսուսուն-ատան աթիտէքի մուխթասար մէք-թուպու ալմըշ տըր։

18 Թըշրընի սանի կիճէսի վու-գու պուլան հիւճիւմտէն սօնրա, Ռուսլար, Էրզրումէ գարշը մու-հիմմ պիր հարէքէթը ասքէրիյէ իճրա իթմէտիլէր, վէ հէր նէ գա-տար Լ. Հէրալտ ղազէթասը մու-ղայիրինի եազմըշ իսէ տէ, օլան վուգուաթ ուճագ թէֆէք գա-բաղալ մուհարէպէլէրինտէն իպա-ըէթ տիր։

Ալէյ ումում թիւճճար թագը-մը ասայիշի հարպատան պիլ իսթի-ֆատէ, պիր այատան պէրու գա-բալը պուլունան մաղազալարընը աչմըշլար տըր, պու իսէ էմնիյէ-թի ումումիյէնին իտէսինի մու-ճիպ օլմուշ տըր։

Ինկիլիզ գօնսօլսունուն պու-բատան կիթմէսինէ տիւրլիւ տիւր-լիւ մանալար վէրիլտի։ Թիւրք թարաֆոարլարը, Ինկիլթէրրա, Ռուսիայա իլանը հարպ իտիյօր տէտիլէր, վէ Ռուս թարաֆկիրա-նը տախի, Ինկիլթէրրանրն թէ-վասսութ իթմէք թէքլիֆինէ գա-պը Ալի թարաֆընտան, մուվա-ֆըգ պիր ճէվապ վէրիլմէտիյին-տէն, Ինկիլթէրրա Պապը Ալի ի-լէ գաթը միւնասիպէթ իթմիշ ղիւիմիւնէ զահիպ օլտուլար։

Խայլը Խրիսթիյանլար իլէթիւրք-լէր, Ռուսլարրն բէք եագրն վա-գըթտա Էրզրում իւզէրինէ հիւ-ճում իտէճէյինէ պէքլէյօրլար, վէ եախսա չէհրի թօբա թութուպ եագաճաղընը մէմուլ իտէյօրլար Ռուսլարրն նազարը տըգգաթընտան գուրթուլարագ Էրզրումէ կէլէն պիր գաչ քիչիլէր, գարրն քէսրէթի Ռուսլարընգարստա պու-լունան մուհասէրէ էտէվաթ վէ լէ-վազիմաթընրն Էրզրումէ նագլինէ մանի օլտուղունու իտտաա էտի-յօրլար։

Ումում պիր հիւճում պահսը-նա կէլինճէ, շու մէվսիմտէ իճ-ըասը միւշքիլ օլուպ, պունու Ռուս-լարրն իլք պահարա թէէխիր իթ-մէք մէճպուրիյէթինտէ պուլուն-տուգլարը գավիյէն սէօյլէնիյօր։

(Պու մէքթուպ տախի էսկի օ-լուպ, օ վագըթտան պէրու օրա-նրն ահվալինին թէպէտտիւլ իթ-միշ օլմասը տէրքեար պուլունմուշ իսէ տէ մալիւմաթ մագամընտա տէրճինի միւնասիպ կէօրմիւշիւզ տիր։

Ռուսիանրն Զաս նամ ղազէ-թասընտա կէօրիւլտիւ։

Ռուսիա տէվլէթի, տէվլէթի Ալէյէնին գօնսթիթիսիօնունու, սուրէթի քիֆայէտէ պիր թէէմին մագամընտա թուսթմայօր, չիւնքի Ռուսիա էն կիւզէլ ուսուլու իտա-ըէյի, հէր շէյի մահվ իտիճի տէսբօթլուգ հիւքիւմէթի տիր ատտ իտիյօր։ Էկէր Ռուսիա ու-սուլու հիւքիւմէթինի մէշրութի-յէթէ գալպ իտէճէք օլուրսա, պիր եալան սէօյլէմիշ վէ պիր գօ-մէտեա օյնամըշ օլուր։

— Կազէթ տը Գօլօնը ղազէ-թասընրն Պէրլին մուխպիրինին, Թիւրք թարաֆտարը օլմայան պիր Ալման տիբլօմաթընտան ալտը-ղը մալիւմաթէ նազարէն, բրէնս Պիզմարգրն բօյիթիգասը, Ռու-սիա իլէ հիւսնիւ միւնասիպէթ-տէ պուլունմագ, Ավսթրիանրն մէնֆաաթընը մուհաֆազա էթ-մէք, վէ Ինկիլթէրրայը կիւճէն-տիրէճէք պիր թավր գուլլանմա-մագ էսասընտան իպարէթ տիր։

— Վիէննա 23 քեանունի էվ։

Թակպլաթ ղազէթասընրն Պէր-լինտէն ալտըղը մալիւմաթ սահիհ իսէ, Ռուսիա իմբէրաթօրու Բաղ-տէնայա չըմէնտրֆէր սթասիօ-

---

ՇԱՐԴ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

ՐՈՒՄԷԼԻ ՃԻՀԷԹԻ

ՐՈՒՍ ԱՍԹԷՐԻՆԻՆ ՐՈՒՄԱՆԻԱՑԱ ՏՈՒԽՈՒԼԻ

(119 նումէրօտան տէվամ)

ղունու խապէր վէրտիլէր. Ռուս-լար Բրութ նէհրինի կէչտիքտէ, Պուղտան մէմալիքինէ թէճավուզ իթմիշ օլուրլար ըտը, օրատան Ու-լահա տախի կէլմէսի իչիւն տիկէր Սէրէթ նէհրինի տէ կէչմէլէրի լա-զըմ կէլիրտի, վէ պու նէհրին ի-ղէրինէ եինէ չըմէնտրֆէր իչիւն ֆագաթ պէօյիւք վէ պաթալ պիր քէօբրիւ վար ըտը, քի իսմի Պար-պօշ քէօբրիւսիւ տիւր վէ ուզուն-լուղու իչ եիւզ արչընատ զիատէ տիր. Օսմանլըլար էվվել տավրա-նըպ պու քէօբրիւյիւ օլսուն եը-գայըտլար, Ռուսիա օրտուսու պիր այ տահա օլսուն Ռումանիայա կէլէմէզ իտի, վէ Ռումէլի օրտու-սունուն ահվալի պիւթիւն պիւ-թիւնէ պաշգա հիյէթ քէսպ իտէր իտի։

Լաքին Ռուսլար Օսմանլըտան էվվել տավրանըպ, վէ սօղրատան մալիւմ օլան տէրէճէտէ չէօհրէթ քէսպ իտէն ճէնէրալ Սգօպէլէֆի պու քէօբրիւնիւն մուհաֆազա-սընա թային իթտիլէր։

Սգօպէլէֆ մեգտարը քիֆայէ ասքէր իլէ, սէրիան պիր թագըմ ազըր թօբլար կէթիրտիպ, իքի իւչ սահաթլըգ մէսաֆէտէ չայըն իքի թէրաֆընտա տախի ճէսիմ մէթէրիսլէր եաբտըրըպ, թօբլար տիզտիրտի, էրթէսի կիւնիւ վա-գաա Հօպարթ բաշա գօմանտասը իլէ պիր իքի վաքօր կէօթիւրիւ-տիւ իսէ տէ, մէթէրիսլէրին ա-թէչինէ տայանամայըպ կէրի չէ-քիլմէյէ մէճպուր օլտուլար հաթ-թա Հօպարթ բաշանրն պինտիյի վաքօր ազ դալը թուսթուլա-ճագտը։

Իշթէ պէօյլէ Օսմանլըլարրն 24 սահաթ կէճիքմէլէրի, Ռուսլարը պիր այատան զիյատէ իլերիլէթմիշ օլտու, ֆագաթ պէօյլէ պէօյիւք վէ ազիմ պիր խաթայա պուլութ-լար եարտըմճը օլտու։ Մէվսիմ իլք պահար ըտը, վէ հեր իլք պահարտա պուրալարտէ չօգ եաղ-մուր եաղար օլտուղու մալիւմ ի-տի, լաքին պու 1877 սէնէսի, էլլի ալթմըշ երլտան պէրու կէօ-րիւմէմիշ տերէճէլերտէ էօյլէ իրի վէ ուզուն եաղմուրլար եաղտը քի Բրութ վէ Սէրէթին էթրաֆլարը պէշեր օնար սահաթլըգ ուզուն կէօլ-լերէ թահվիլ օլունտուլար, պու սուլարրն իչինտէն իքի իւչ եիւզ պին ասքէր իլէ թօբլարընը, միւ-հիմմաթլարընը վէ ապրը օրտու աղըրլըգլարընը կէչիրմէք մուհալ գապլինտէն իտի, վէ էյէր Ռու-սիա հարպիյէ նազըրը ճէնէրալ Մինիութին պունու տա տիւշինն-մէմիշ օլսա, Ռուսիա օրտուլարը-նրն հալի բէք ֆէնա օլուպ այլար իլէ սուլար վէ պաթագլար իչին-տէ գալաճագլարըտը, լաքին ճէ-նէրալ Մինիութին պունու տա տիւշինիւպ, օրտույա ինանըլմազ չէյ, իւչ եիւզ գաատար քէօբրիւ գուրաճագ էօյչիւրմիւշ պիչիմիշ քէօբրիւ քէրէսթէլէրի կէօնտէր-միշ իտի։

Ռուսլար տիզ իլէ պէրապէր օ-լան պաթագլըգլարը տիզէ պէրա-պէր չիզմէլէր իլէ սույուն վէ չա-մուրուն իչինտէն եիւրիւյիւպ, ա-բապալարը, եիւք հայվանլարընը վէ սայրը օրտու աղըրլըգլարընը էօյլէճէ կէչիրիրլէր իտի, պէօյլէ պէօյլէ հիսապսըզ քէօբրիւլէր գու-բարազ պօզարագ թէքրար գու-բարագ վէ սուլարրն չէքիլմէսինէ պէքլէմէյէրէք պէօյլէ միսլի նա-մէսպուգ պիր սէպաթ վէ տէվամ իլէ պու պաթագլըգլարը կէչէ-պիլտիլէր։ Եօգսա յուլիս այընա գատար պէքլէմէլի իտիլէր։ Ռու-լարրն պու իլք մաեամլէլէրի պիւ-թին Էւրոբատա պէօյիւք թէվա-թուր պուլուպ պէօյիւք պիր թա-ճիւպ հասըլ իթտի։

Ռումանլար տախի Ռուսլարրն հէմ պու հիքմէթէ շայան օլան կէչիտլէրինի վէ հէմ տէ պու տէ-ֆաքի Ռուսլար էվվէլքի Ռուսլարա պէնզէմէյիպ, պունլարտա զիատէ թէրպիյէ վէ ինսանիյէթ հաթթա տահա զիատէ ագճէ սարֆը կէօր-տիւքլէրինտէն քի զաթէն Մալիյէ-լէրինին վէ թիճարէթլէրինին պիր պուխրան վագթը օլմասը իլէ օն գաթ զիատէ մագպուլա կէչտի, արթըգ մուգավէլէտէն պիր դաչ կիւն էվվել կէչմէլէրինի տէ, Սէ-նաթօնուն թաստիգինի տէ ու-նութուպ Ռուս ֆըրգալարընա տէօրթ էլ իլէ սարբմայա պաշ-լատըլար։

ԹՈՒՆԱ ՆԷՀՐԻ

Ռուսլարրն պու Պարպօշ քէօբ-րիւսիւնտէն կէչիպ, Թունա քէ-նարընա էնէն գօլարը, օրտուլա-ըընրն սօլ գօլու իտի. լաքին էօն-լերինտէ պիր Թունա նէհրի վար ըտը քի, օնու տա էօյլէ Բրութ վէ Սէրէթ կիպի կէչմէք գօլայ տէյիլ իտի։

Վիտինտէն Սիւննէյէ գատար Օսմանլը մէմալիքինտէն կէչէրէք ճէրեան իտէն Թունա նէհրինին պօյու ալթը եիւզ էլլի քիլօմէթրօ տան եախսա եիւզ օթուզ սահաթ-լըգ պիր մէսաֆէտէն զիյատէ տիր. պու տէրէճէ թուլի օլան պիր սահիլի մուհաֆազա իթմէք հարպճա միւշքիլ պիր մուամէլէ տիր, հեր նէ գատար պու միսլի-լիւ ուզուն պիր մէսաֆէտէ Օս-մանլըլարրն օն ալթը գատար եէր-լի գալէլերի վար իսէ տէ, պուն-լարը հեր վագթ հարպ հիյէ-թինտէ թութմագ միւթէմատի պիր չօգ ասքէրէ վէ տահա չօգ մասրաֆա միւհթաճ օլտուղուն-տան, ատի վագթլարտա էքսէ-ռիյա քէնտի. հալլերինէ պըրաղ-լըր ըտը։

նունատան, Կրանտ Ամիրալ Կըրանտիւգ Քոնսթանթէնէ պիր թէլէկրաֆ քէշիտէսիյլէ Պալթիգտէքի գալէ վէ իսթիհքեամաթըն աճէլէթէն թէհհիզ վէ թէսլիհ օլունմասընը էմր իթմրշ տիր։ Դարա տէնիզ սեվահիլինէ էն պէօյիւք չարտա եէնիտէն թօփլար եէրլէշտիրիլէճէք վէ կէլէճէք 1878 սէնէսի գուրա էֆիրատընըն թօրլանմասը իչին թէտապիրի լաղմէ իթթիխաղ օլունաճադմըշ։ Մարտ իպթիտասընտա տախի 176000 նէֆէրին սիլահ ալթընա ալընաճաղը թէէմին օլունույօր։ Իշպու թէտպիրլէրէ Ինկիլթէրանընը սոն նիմանէիշլէրինէ գարշը, Ռուսիա իմբէրաթորու թարաֆընտան պիր մուգապէլէ նաղարբյա պագբըբյօր։

ՎԱՐԱԴԱ

ՍԷՐՎԻԹ ՎԷ ՏՈՒՅՁՈՒ

. . . Միւէլլիֆ էֆէնտի

Մանզումէի էֆքեար ղազէթասընընը 3631 նուսխէսինտէ Թալասան կէլմէ պիր մէքթուպ օգուտուգ, Աշրգեան Յակոբ էֆէնտի մարիֆէթլյէ եէնի պիր մէքթէպ ինչա օլունտուղու խապերի, պիղճէ մուճիպի մէհնունինյէթ վէ շիւքրանինյէթ օլմուշ իսէ տէ, պու պապատէ պաղը միւթալաաթըմզէն տէրճինէ, ղաղէթայը միւթէպէրինիզի վասբթա իթթիխաղ իթտիք։

Աշրգեան Յակոբ էֆէնտինին սերվիթի, տէյիլ եալընըզ պիր իկա 20–30 մէքթէպլէր ինչասընա քեաֆֆի օլտուղունու իշիտիրիմ վէ ֆագաթ մէզբիւր մէքթէպլին, սուրէթի իտարէսինէ տայիր պիր կէօնէ արզու իպրաղ օլունմամըշ օլմասընա թէէսիֆ էտէրիմ։ Ֆիլ վագը միլլէթիմիզին տահա նիչէ նիչէ պէօյլէ զէվաթը միւրիւվվէթմէնտանա միւհթաճ պուլունտուղունու, քիմսէ ինքեար իտէմէզ իսէ տէ, ինայէթ վէ միւրիւվվէթ իլէ պէրապէր իլմ վէ տույղու օլմագ իգթիղա իթթիյինտէ պէեանտէն ֆէրաղաթ կէլէմմէ։ Հայֆա քի, պու սոն իլքի էվսաֆը շախսէյէլերի շամիլ օլան ասհապը սերվէթին սերվէթլէրինի տէ հիւսնիւ խթիմալ իթմէք ֆաղէլէթինէ հայիզ օլմալարը, բէք նատիր վէ հէմէն միւմքինսիզ կիպի տիր։ Պէօյլէ ֆէտաքեարլըքլար իճրա իտէն ասհապը միւրիւվվէթ, իւլում ու ֆինունուն ասղրուտան տօղրուեա ինթիշարընը տա քէնտիլերինէ պիր մուգատտէս վէղիֆէ կիպի թանըմըշ օլսալար, միւմքինսիզ ատտ օլունան շէյ բէք միւմքին վէ միւֆիտ օլապիլիր, վէ շու հալտէ կերէք վաթան վէ կերէք միլլէթ քէնտիլերինին խայրխահլըգլարընը մերհու սէնա իթմէքլիկէ մէֆրուղ օլուրլար։

Էօղր տիլէյերէք պէեանէ մէճպուրուզ քի, եալընըզ էպնիյէճէ սերայ կիպի կիւզէլ մէքթէպլէրիմիզ պուլունմադտան իսէ պու կիւն եէտիմիզտէ պուլունանլարընը տախիլի իտարէսինի թէէմին էյլէմէք վէ միլլէթտէ պուլունան, պունճա մուալիմ վէ միւէլլիֆ վէ ագըլ զաթլարընը գատրու հայսիյէթլէրինէ թէմամըյլա բիայէթ իթմէք տահա էվլա օլուր։

Համիյէթքեար Աշրգեան Յ. էֆէնտիյէ, շու միւրիւվվէթինտէն տօլայը թէշէքքիւր իտէրիզ։ Վէ ֆագաթ պունտան իլքի սէնէ մուգատտէմ քէնտիլերի Ասիթանէտէ (*) պուլունուղարը վագըթ պիրլ էօքսիզ չօճուղուն նիզամը պիր մէքթէպտէ գօնուլմասընինսէ պիր գաչ լիրա մէսարիֆի թէահիւտ իթմէսինի, քէնտիսինէ բուհպան վէ ավամ թագըմը ըճա վէ իլթիմաս իթմիշ իսէտէ, գապուլ իթմէմիշ օլսու զունտան, պու եէնի եարմըշ օլուուզու մէքթէպին իտարէսի խուսուսունտա էօյլէ մուամէլէտէ պուլունմայըպ, մէքթէպէպ, պիր գատիմ իրատ պաղլամասընը նիյազ իտէրիզ։ Ասըլ էյլիք ֆազիլէթ ինսայէթ պու տուր։ Իտարէսի միւքէմմէլ, վէ ալիմ խօճալար իլէ միւզղեեէն պիր մէքթէպ, իսթեր էսկի պիր խանէտէ օլսուն իսթեր պիր պարագատա, պինէրճէ սարայ կիպի եարբըմըշ վէ իչի պօշ... մէքթէպլէրինէ թէրճիհ օլուսնուր։ Էկեր Աշրգեան էֆէնտի մէքթէպին իսթիգպալինի տէ թէէմին իտէճէք օլուրսա, իշթէ օ վագըթ օ զաթա «Յիշատակն արդարոց օրհնութեամբ եղիցի» տէմէյէ պօրճու օլուր հէմ վաթան հէմ միլլէթ։

Յ. Յ. Դ.

Ասիթանէ 20 քեանունի էվ.

ՄՈՒՀԻՄ ԻԼԱՆ

Թէաթրօ օյունճուլուղու սէնատընա արզու իտէն կէրէք գատրն վէ կէրէք երքէք հէր քիմ օլուր իսէ օլսուն, պունտան պէօյլէ Օսմանը թէաթրօսունա գապուլ օլունաճաղընտան, վէ գապուլ օլունանլարա իգթիտարլըընա կէօրէ պիրէր մըգտար այլըգ տա վերիլէճէյինտէն, պունա արզուքէշ օլանլարըն, հէր կիւն կէտիկ բաշատա քեային Օսմանը թէաթրօսունա միւրաճաաթ իլէ, սահիպի իմզա իլէ պիղզաթ կէօրիւշմէլէրի իգթիզա իտէճէյի իսթար օլունուր։ Յ. ԿԻԻԼԵԱՆ

21 Քեան. էվ.

ՍԱՐԱՖԻՅԷ

ՂԱԼԱԹԱ ԲԻԱՋԱՍԸ

22 Քեանունի էվվել.

Էսհ ում. տիւն ադշ. գաբ.		9–25
Պու սապահ		9–27
Իսթիգ. 63 (Մութօն)	6 % Ֆ.	45–
» 65 »	6 % Ֆ.	45–
» 69 (Բինար)	6	41–
» 72 (Պոն տիւ Թրէզօր)	Լ.	15–50
» 73	6 % Ֆ	39–50
Ռումէլի չըմէնտրֆէր	3 %	26–

—

Լոնտրա, 21 Քեանունի էվ.

Ինկիլիզ գոնսոլիտի		94 1/2
Էսհամը ումումի աչըլաը		3 13/16
» » գաբանաը		3-7/8

Բարիզ, 20 Քեանունի էվ.

Ֆրանսըզ ֆոնտասու	5	107–92 1/2
Էսհամը ումումի աչըլաը		8–35
» » գաբանաը		9–05
Շըմէնտրֆէր		27–

—

(*) Պու էօքսիզ չօճուղուն սէֆիլ բէտերի, Աշրգեան Յ. էֆէնտի իլէ պիրլիքտէ պէօյիւմիշ վէ գարտաշ կիպի էօմիւր կէչիրմիշ իքէն, պունտան 8–10 սէնէ ագտէմ, մերգում ղայէթ սէֆիլ պիր հալէ տիւշար օլարագ, Ն էվլատըյլա ֆամիլեասընա, պիր մէտարը թէայիշ թէտարիքի արզուսու իլէ, տեալ ու էվլատընը Ասիթանէտէ պրագըպ, Իսկէնտերիյէյէ կիտէրէք տօսթու գատիմի օլան Աշրգեան էֆէնտիյի պուլուր վէ հալը բէրուշանիինի արզ իտէր։

Աշրգեանտան պիր թազմ վատլէր ալմշ օլտուղու սըրատա, էճել եէթիշիր, վէ վէֆաթ իտէր։ Ղրագմըշ օլտուղու պէշ էվլատըն պիրի երքէք օլուպ, վալիտէսի վէ սայիր գըզգարտաչլարը բէտերինին տօսթու օլան Աշրգեան էֆէնտինին իբի սէնէ էվվել Սթամպօլա կէլմէսինի այնը ֆըրսաթ ատտ իտէրէք, չօճուղուն իլմ վէ ֆէնն թահսիլ իլէմէսի իչին մուսիալէյինին միւրէվվէթինտէ միւրաճաաթ իտէրլեր իսէտէ, պիր կէօնէ էսէրի հիմմէթ կէօսթէրմէյէրէք գաթը իւմիտ իտէրլեր, վէ Աշրգեան էֆէնտի տէ Խաքենտերիյէյէ ավտէթ պուլյուրուր։

ԱԴՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Օսմ. լիրասը 100 Դրշ.տան		Դրշ. Փր.
Պէեազ մէճիտիյէ ֆարզը		106–
Մէթալիք	»	123–
Ղայմէ	»	247–
Պազըր	»	187–
Ինկիլիզ լիրասը		109–
Ֆրանսըզ ալթունու		86–25
Բօլ		88–20
Գըրմէպ ալթունու		51–

ԻԼԱՆԱԹ

ՏԻՎԱՐԱ ԱՍԸԼՄԱԴ ԻԻԶՐԻ

ՍԱԼՆԱՄԷ

Մէղբիւր Սալնամէ Օսմանլըճա, Էրմէնիճէ վէ Ռումճա վէ Ֆրանսըզճա օլարագ, Թանզիմ իտիլմիշ օլտուղունտան պաշլըճա 13 ղրշ. ֆիեաթլէ, Սթամպօլտա Զագմագճըլար եօգուշունտա 20 նումէրօտա Դավաֆեան Յովսէք աղանընը քիթապխանէսինէ ֆիրուխթ օլունուր։ Օն ատէտ սաթըն ալանա պիր ատէտ մէճճանէն վէրիլէճէք տիր։

—

Թիւրք վէ Ֆրանսըզ վէ Էրմէնի վէ Ինկիլիզ վէ Իթալիան լիսանլարընտա պիրպիրինէ էվրագը էամիյէ վէ ղայրը բէսմիյէ վէ թէրճէմէ իթտիրմէք վէ պու լիսանլարտան իսթիտա, վէ բրօթէսթօ վէ սայիրէ եաղտըրմագ արզու իտէնլէրին Սթամպօլտա Քիւրքճիխանընտա քեային 7 նումէրօտա ղազէթամզընը իտարէխանէսինէ միւրաճաաթ իթտիքլերի հալտէ, քէմալի տըգդաթ վէ սիւրաթ, վէ խուսուսի իլէ էհվէն ֆիյաթլէ իշլերի կէօրիւլէճէյի իլան օլունուր։

—

ՆՈՒԷՐ ՄԱՆԿԱՆՑ ԿԱՂԱՆԴԻ

50 պատկերով 80 երեսէ բազկացեալ գրքոյկ մ'է, որուն պարզ կազմեալին գինն է 100 փր. Մէճիտ ստակ, իսկ ոսկեզօծին գինը մէկ քառորդ Մէճիտիյէ։ ոսկեզօծին մէջ գունաւոր եւ գեղեցիկ պատկեր մ'ալ կայ։

Կը գտնուի Զարդարեան գործարանը Սուլթան Համամ թիւ 14 եւ բոլոր Հայ գրավաճառաց քով։

ԳՐԱԿԱՆ ՓՈՐՁԵՐ

Տաղեր, ճառեր, Առաճներ Նամակներ, Գրադատառումներ, Արգոսի խոհերը։

Գին 15 ղուրուշ

—

ԱԶԳԱՅԻՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Վարժապետական ժողովի մէջ խօսուած ճառեր

Գին մի տասնոց թղթադրամ

Այս երկու գիրքերու հեղինակը, Պ. Մինաս Չերազ, իւր ազատ գաղափարները ազգին մէջ ծաւալելու համար, ապագրական ծախքէն պակաս գին դրած է վերոյիշեալ գործերուն։ Կը հրաւիրեմք ժողովուրդը օգուտ քաղել այս առիթէն։

Կը ծախուին ամեն գրավաճառաց քով։

—

ՐԻՍՍԱՄ

ՍԵՐՈՎԲԷ ՇԻՇԷՃԵԱՆ

Պապը Ալի ճիվարընտա Ազիզիյէ ճատտէսինտէ քեային 1 նումէրօ իլէ մուրագգամ տիւքքեանտա ըէսսամըղա տայիր էնվայի սբբաբրըշար կիւզէլճէ իմալ օլունաճաղը վէ արզուքէշ պուլունան զէվաթա բազար վէ բազար իրթէսի կիւնլէրինտէն մատտա հէր կիւն ըէսիմ տէրսի վերիլուպ տիւքքեանընմըզա թէշրիֆ պույուրան զէվաթ հէր վէշհ իլէ Խոշնուտ իտիլէճէյի իսթար օլունուր։

—

ԳԱԶԱՄԻԱ

Վէ

ԹԻՒՐՔՃԷ ՄՈՒԽԹԱՍԱՐ

ՕՐԱՑՈՅՑ

1878

ՍԷՆԷՑԻ ԻՍԱՎԻՑԷՑԷ ՄԱԽՍՈՒՍ

Սաթըլը Զագմագճըլար եօգուշունտա Դավաֆեան Յովսէփ աղանընն քիթապխանէսինէ վէ սայիր քիթապճը տիւքքեանլարընտա։

Ֆիյ 100 փարայ

—

ՄԻԻՑԻՐԻ ՂԱԶԷԹԱ

Ա. Ա.

ՄԱՏԹԱԱԾԸ Ե. ԴՈՎԱՅԵԱՆ

Սթամպօլտա Քիւրքճի Խանը Ղ. 26

1876 սէնէսի սօնլարընտա մուհարէպէ սէսլերի իշիթիլտիյինտէն, Պապը Ալի Թերաֆընտան Վարնա Շումլա, Սիլիսթրէ, Ռուսճուգ վէ Վիտին գալէլէրինէ նէզարէթ իթմէք իւզրէ պիր գօմիսիօնու մախսուս թէշքիլ վէ իղամ գըլընմըշ բարը։

Պունլարընը լայըգը իլէ թէրմիմ վէ թէճճիհի բէք չօգ վագթլարա վէ քիւլլի մէսարիֆէ միւհթաճ իսի. պու տա չարէսիզ օլտուղունտան միւմքին օլան վագթտա թէտարիքի միւմքին օլա[illegible] պիլիրտի իսէ տիրիղ օլունմատը։

Պաշգա վագթլարտա տա Օսմանը երնէ պու Թունանընն մուհաֆազասընա մէճպուր օլտու իսէ տէ, օ վագըթ Թունանընն իբի թէրաֆը տա Օսմանլընընն էլինտէ իսի, եանի Ուլահ Պուղտան թէրաֆը տա Ռումէլի թէրաֆը տա։ (Թունանընն սաղ թէրաֆը պիղտէ վէ սօլ թէրաֆը Ռումանիատա տըր)։ Ռումանիա թէրաֆընտա պիր Սիլիսթրէնին գարշըսընտաքի Դալարաշ պիր տէ Վիտինին գարշըսընտաքի Դալաֆաթ մուհաֆազայա միւհթաճ տըր. գուսուրու էքսերիա սըղըգ վէ պաթագլըգ օլտուղունտան, թապեաեա սայըր իսթիհքեամաթ եարմադ գապիլ տէյիլ տիր։

Հէր նէ իսէ Թունանընն էն պէօյիւք միւշքիլաթը Թունանընն էնի տիր քի։ հէր եէրտէ պիր տէյիլ տիր. 1877 իլք պահարը ֆէվգէլատէ եաղմուրլու օլտուղունտան Ռուսլարընն կէչիտի տահա միւշքիլ օլաճաղը քէշֆ օլունուր իսի։

Թունա էքսերիա չաթալ չաթալ տըր, էն պէօյիւք գօլունուն էնի եէտի մէքիլ եիւզ մէթրօ տուր եանի Ղալաթա իլէ Սթամպօլ քէօրրիւսինտէն եիւզ էլլի իբի եիւշ արշընն տահա էնլի տիր. լաքին օ պիր գօլլար տա իլավէ օլունտուգտա եէր եէր իբի պին պէշ եիւզ մէթրօտան տէօրթ պին մէթրօյա գատար էնլիլէնիր, վէ պու տա ատի վագըթլարտա։ Սուլարընն ճօշղուն վագըթլարընտա Թունանընն էնի տօղուզ օն պին մէթրօյա գատար վասլ օլապիլիր. իշթէ պաղը մահալլերին էնինի պէր վէճհը աթի թարիֆ իտէլիմ։

Վիտինտէն Դալաֆաթա 1300 մէթրօ։ Պիքէթտէն Հըրշօվայա 1900 մէթրօ. Թուրնիւ Մակերէլիտէն Նիգօբօլիյ պիր աղ տահա էնլի տիր. Սիլիսթրէ իլէ Դալարաշըն արասը 1000 մէթրօ օլուպ, պուրալարը Թունանընն էն տար եէրի սայըլըը։

Դալաս բիշկեահընտա պիր ատա սէպէպինէ Թունա իբի չաթալ օլուր, պունլարընն պիրի 240 մէթրօ վէ տիկէրի 450 մէթրօ տուր, լաքին սուլար ճօշտուգտա պու ատալարը տախի պաբպ, կէչիտ պիր վէճհիլէ գապիլ օլամազ։

Տահա աշաղըլարը կիթտիքճէ էնլիլէնիր վէ չաթալ չաթալ օլուր. հէր նէ հալ իսէ պու կէչիտլերին ճիւմլէսինին մուհաֆազասը իչուն Օսմանը գալէլերի վար տըր։

Օսմանլըլարա լազըմ իտի քի հիչ օլմասա Վիտինտէն կէչիպ Ռումանիատա օլան Դալաֆաթ մէվգիինի Թուրմագ, վէ պու տա օգատտար գօլայ ըտը քի, իլանը հարպտան պէշ օն եիրմի կիւն մուրուրինէ գատար Դալաֆաթ խալի պըրագըլըպ անը մուհաֆազա իտէճէք նէ պիր թօր վար ըտը նէ տէ պիր ատտամ։

Լաքին աշիքեար կէօրիւլիր քի, Սէրտարը էքրէմին բլանը թէտաֆի բլանը իտի վէ տէյիլ թատարրուզ. վագտա իպթիտատէ ասքէրինին ազլըզընա նազարէն պունտան պաշգա պիր բլան թուրմագ տախի գապիլ տէյիլ իտի չիւնքի նասըլ քի տէտիք Ռուսլար իքի եիւզ օն պին ասքէրլէ Թունայը կէչմէքտէ օլտուղլարը հալտէ Սէրտարը էքրէմ մայէթինտէ անճագ եիւզ պին ասքէր վար ըտը։

Մուհարէպէնին իլք պաշլանկըճընտա Ռուսլարընն Դալաֆաթա կէլիպ օրատան Վիտինէ կէչճէքլերի մէմուլ օլունուպ, օրթատա օլան թէվթուր տախի պունու թաստիգ իթմէքտէ իտի։

Պու սէպէպէ մէպնի Սէրտարը էքրէմ Օսմանը ասքէրինին քիւլիսինի Վիտին թէրաֆընա թէրաքիւմ իթտիրմիշ իտի. սօղրատան Ռուսլարընն Դալաս թէրաֆընա եանի Թունանընն աշաղը թարաֆլարընտա թէճէմմիւ իթտիքլէրի տէ իշիթտիքտէ. Օսմանը էրքեանը հարպը նէ՞ եարաճաղլարընը շաշբրտըլար. չիւնքի Ռուսլար Ֆօպրուճա թէրաֆընտան Թունայը Ճկէչմէք միւրատ իթտիքտէ, անլերի մէն իտէճէք գատար ասքէրլերի եօղուտու։

Ապտիլ Քերիմ Սթամպօլա թէլէկրաֆ թէլէկրաֆ իւզէրինէ կէօնտէրիպ իմտատ ասքէրի թալէպինտէ պուլունուրուտու, մայէթինտէ պուլունան Ահմէտ Էյյուպ բաշա իսէ Թունայը կէչիպ վէ Ռումանիայը պասըպ Ռուսլարը օրատա գարշըլամագ իսթէր իտի. Ապտիլ Քերիմ նէ եարաճաղընը պիլմէզ իտի։

Նէհայէթ էն միւմքին օլանը եարբըպ օրտուսունու իբիյէ թագսիմ իտէրէք, պիրիսինի Վիտին թէրաֆընա վէ տիկէրինի Ռուսճուգ Շումլա վէ Սիլիսթրէ արասընա եէրլէշտիրտի։

Նէ գատար Զէրքէս, պաշը պօղուգ վէ ղապթիյէ սիվարիլերի վար իսէ Թունա սալիհինէ թային իթտի քի պիր եէրտէ տուրմայըպ վէ սահիլտէն այրըլմայըպ, կէճէ կիւնտիւզ տիւշմէնի կէօղէթճէքլէր իտի. պունա տա գանաթ իթմէյիպ, պիւթիւն Թունա պօյունա իւչ քիլօմէթրօտան իւչ քիլօմէթրօյա գարաղօլար վաղ իթտիրտի. պու վէճհ իլէ Ապտ իւլ Քերիմ մէմուլ իտէր ի-

(Յէվամ)